

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: V. I.
státní příslušnost: M. r.
pobytem X
zastoupen JUDr. Petrem Novotným, advokátem
se sídlem Archangelská 1, 100 00 Praha 10

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobách proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2023 č. j. OAM-1056/ZA-ZA11-K12-2022,

takto:

- I. Žaloby se zamítají.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce je z Moldavska. Obává se tam vrátit kvůli ekonomické krizi. Čelil by bezpečnostním hrozbám, chudobě, nedostatku jídla, přístřeší či zdravotní péče. Moldavsko je podle něj také bezprostředně ohroženou zemí v důsledku invaze Ruska na Ukrajinu. Jeho námitky ale bohužel důvodné nejsou.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobce požádal na konci listopadu 2022 o mezinárodní ochranu. Při poskytnutí údajů k žádosti uvedl, že nemá jakékoliv politické přesvědčení a není členem žádné strany. Je

z moldavského města P. Je rozvedený. Zmínil tehdy, že v Moldavsku žijí jeho dva synové. Ke svému zdravotnímu stavu zmínil, že ho bolí pravá ledvina, má v ní kameny. Dostal tu injekci. Dříve se s ledvinou neléčil, bolesti mu začaly asi před třemi měsíci. Poprvé byl u doktora až tu. Jinak je zdrav, nemá žádné zvláštní zdravotní potřeby a léky nebere.

3. Coby důvod žádosti uvedl, že dostal výjezdni příkaz z Česka. V Moldavsku ale nikoho nemá a nemá se kam vrátit. Proto žádá o mezinárodní ochranu, aby tu mohl pracovat a legálně žít.
4. Při pohovoru na počátku prosince 2022 žalobce uvedl, že mu kamarádi nabídli, jestli s nimi nechce jet do Česka pracovat a vydělat peníze, což přijal. Při vycestování neměl žádné potíže. Přicestoval na biometrický pas, vízum neměl. V červnu na ubytovnu přišla policie. Překročil dobu pobytu povolenou na biometrický pas a byl tu proto nelegálně. Z toho důvodu dostal výjezdni příkaz. O možnosti zlegalizovat si pobyt coby obyčejný zemědělec nevěděl. Až nedávno mu jeho zaměstnavatel poradil, aby si požádal o mezinárodní ochranu. V Česku pracoval jako stavební dělník. Se svými syny už není dlouho v kontaktu. Neví, zda v Moldavsku stále žijí. Je tam pouze jeho sestřenice z matčiny strany.
5. Žalobce pak vypověděl, že nikdy neměl problémy s moldavskou policií či státními orgány. Nevěznili ho tam, ani ho ne(od)soudili. Stejně tak neměl problémy kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení. V Moldavsku nikoho nemá. Nemá se kam vrátit. Nemá tam žádný majetek ani dům, kde by mohl bydlet. Vesnice P. je nedaleko ukrajinských hranic. Už dvakrát se podařilo sestřelit ruské rakety těmi ukrajinskými. Dopadly nedaleko jeho vesnice. Stalo se to v srpnu 2022 podobně jako nedávno v Polsku. V Česku má práci. Je tu přes dva roky, pracoval tu. Nikdy s ním nebyly problémy a je tu spokojený. Potíže ve vlasti neměl.
6. Žalovaný si obstaral podklady k situaci v Moldavsku. Konkrétně (1) *Hodnocení Moldavska jako bezpečné země původu* z července 2022, (2) *Informaci MZV ČR – Situace v Podněstří* ze dne 2. 9. 2022, (3) *Informaci MZV ČR – Moldavsko* ze dne 8. 2. 2023, (4) tiskovou zprávu ČTK *Sestřelená ruská raketa dopadla na moldavské území* ze dne 31. 10. 2022, (5) tiskovou zprávu ČTK *Ruské řízené střely přeletěly podle úřadů přes vzdušný prostor Moldavska* ze dne 10. 2. 2023, (6) tiskovou zprávu ČTK *Moldavská premiérka Natalia Gavrilitsaová a její vláda podaly demisi* ze dne 10. 2. 2023, a (7) tiskovou zprávu ČTK *Moldavská prezidentka varovala před snahami Ruska provést v zemi násilný převrat* ze dne 13. 2. 2023. Žalovaný již nevyzýval žalobce a jeho zmocněnce k vyjádření se k podkladům, protože se žalobce při pohovoru (tehdy ještě nezastoupený) tohoto práva vzdal.
7. Rozhodnutím ze dne 20. 2. 2023, č. j. OAM-1056/ZA-ZA11-K12-2022, žalovaný neudělil žalobci žádnou z forem mezinárodní ochrany („rozhodnutí žalovaného“). Podle žalovaného neuvedl žádné problémy, které by souvisely s jeho rasou, pohlavím, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině nebo politickým přesvědčením, pro které by se obával návratu do vlasti. Výslovně naopak uvedl, že ve vlasti žádné azylově relevantní problémy neměl. Moldavsko opustil z ryze ekonomických důvodů. Ekonomická nouze v zemi původu nečiní z dané osoby uprchlíka. Žalobcova žádost je zjevně účelová.
8. Pokud jde o doplňkovou ochranu žalovaný uvedl, že nezjistil žádnou skutečnost, z níž by vyplývalo, že by žalobce v Moldavsku čelil skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tj. nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení. Žalovaný si uvědomoval ekonomické potíže, se kterými se Moldavané potýkají. Moldavsko je nejchudším státem Evropy. Má na něj dopad konflikt v sousední zemi. Přijalo

značné množství uprchlíků. Celkově špatná ekonomická situace však dopadá na celou populaci země. Práceschopní obyvatelé to řeší častějšími výjezdy za prací do zahraničí.

9. Žalovaný také posuzoval otázku, zda žalobci nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu [§ 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu]. V době rozhodování žalovaného – i přes panující obavy ze „zatažení“ Moldavska do války – však neexistovaly žádné zprávy o tom, že by se tento konflikt rozšířil mimo území Ukrajiny. Ani o tom, že by bylo nutné nějak revidovat obsah výše uvedených informací o Moldavsku. Podle zprávy ČTK ze dne 10. 2. 2023 sice došlo k narušení moldavského vzdušného prostoru, protože přes něj přeletěly dvě ruské řízené střely Kalibr mířící na Ukrajinu. Nicméně mluvčí americké diplomacie prohlásil, že Washington neregistruje žádné známky přímé ruské vojenské hrozby pro Moldavsko a Rumunsko. Je zřejmé, že šlo o zřícení střely na moldavské území v blízkosti hranic s Ukrajinou po jejím sestřelení ukrajinskou protivzdušnou obranou. Incident se obešel bez obětí a zranění osob. Výbuch v několika domech rozbil skla v oknech. Střela se zřítila na okraji vesnice Naslavcea v okrese Ocnita na severu země. Ta je přibližně 25 km od vesnice P., odkud žalobce pochází.
10. Žalobce sám uvedl, že v Moldavsku nikoho nemá, nemá tam žádný majetek, ani dům kde by mohl bydlet. Může se tedy vrátit do jakékoliv části Moldavska, nemusí se vracet k ukrajinsko-moldavské hranici. Výše popsany incident byl nahodilý. Odehrál se v důsledku reakce ukrajinské protivzdušné obrany. Nejde tedy o přímý útok na Moldavsko s cílem eskalovat napětí a zapojit Moldavsko do války. Válečný konflikt na sousední Ukrajině dopadá na Moldavsko zejména v podobě uprchlické, ekonomické a energetické krize, která se pojí s rostoucím sociálním napětím ve společnosti. Co se týče situace v Podněstří, na jaře 2022 tam došlo k několika menším teroristickým útokům, které se obešly bez obětí. Jejich pachatele se nepodařilo vypátrat. Tamější bezpečnostní situace zásadním způsobem závisí na postupu ruských vojsk na Ukrajině, který zatím neumožnil vtažení Podněstří do konfliktu. V zemi je sice nouzový stav. Ten se ale týká zejména bezpečnostních složek a možnosti přijímat rozhodnutí zjednodušenou cestou. Na obyvatele země nemá nějaký viditelný dopad. V zemi původu žalobce tedy neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by se daly pokládat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu.

III. Spojení věcí ke společnému řízení

11. Žalobce původně podal u krajského soudu žalobu proti rozhodnutí žalovaného samostatně bez zastoupení. Krajský soud o ní vedl řízení pod sp. zn. 41 Az 8/2023. Následně krajský soud obdržel od Městského soudu v Praze postoupenou žalobu žalobce – tentokrát zastoupeném zástupcem uvedeným v záhlaví rozsudku –, která také mířila proti rozhodnutí žalovaného. O ní krajský soud začal vést řízení pod sp. zn. 41 Az 17/2023. S ohledem na totožnost účastníků řízení, totéž napadené rozhodnutí, ale různou žalobní argumentaci krajský soud obě věci spojil a dále o nich vedl řízení jen pod sp. zn. 41 Az 17/2023.

IV. Obsah žalob

12. Žalobce ve své první žalobě (spadající původně do řízení pod sp. zn. 41 Az 8/2023) namítal, že požádal o udělení mezinárodní ochrany z důvodů obavy o svou bezpečnost v zemi původu. Žalovaný bezpečnostní a zdravotní hrozbu pro žalobce zlehčil. Nevypořádal se s jeho situací. Žalobci hrozí chudoba, nedostatek jídla, přístřeší, zdravotní péče a dalších sociálních služeb. V Moldavsku se nemůže domoci ochrany ze strany státních orgánů,

jelikož v zemi panují velké ekonomické problémy. Žalobce si je jistý, že pokud se vrátí do země původu, pak bude čelit ponižujícímu či nelidskému zacházení. V Moldavsku navíc hrozí válečný konflikt v souvislosti s ruskou vojenskou agresí.

13. Ve druhé žalobě žalobce namítá, že se bojí návratu, protože v Moldavsku v současné době panuje katastrofální ekonomická situace. Množí se případy vražd a není tam bezpečí pro civilní obyvatelstvo. Moldavsko je bezprostředně ohroženou zemí v důsledku invaze Ruska na Ukrajinu. Žalobce poukazuje na situaci v Podněstří, kde je situace podobná jako na Ukrajině. Dá se očekávat zhoršení bezpečnostní situace. V proruském Podněstří došlo na střelbu z granátometů. Série explozí otřásla ministerstvem státní bezpečnosti v hlavním městě moldavského separatistického regionu Podněstří. Žalobce poukazuje i na další incidenty. Dvě exploze vyřadily z provozu dvojici rozhlasových vysílačů v Podněstří.
14. Žalovaný měl vést meritorní řízení a v něm posoudit žalobcem prezentované důvody žádosti o mezinárodní ochranu. Vyšly najevo nové, zásadní skutečnosti, které nebyly předmětem zkoumání v předchozím pravomocně ukončeném řízení. V kombinaci s již dříve známými okolnostmi odůvodňovaly udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, případně udělení doplňkové ochrany žalobci podle § 14a zákona o azylu. Žalovaný si neopatřil dostatečné podklady pro své rozhodnutí, jež potvrzují tvrzení žalobce. Pokud by je měl, pak by správní orgán musel rozhodnout o udělení těchto forem mezinárodní ochrany. Žalobcem prezentované skutečnosti totiž svědčí o tom, že v případě návratu do vlasti bude reálně čelit ohrožení na svém životě. Za současných okolností nelze Moldavsko označit za bezpečnou zemi původu.

V. Vyjádření žalovaného

15. V reakci na žalobní námitky žalovaný uvádí, že vzal v úvahu žalobcem uvedené skutečnosti a shromáždil k nim relevantní a aktuální informace. Vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci. Žalobce neměl svou pobytovou situaci řešit žádostí o mezinárodní ochranu. Žalovaný žalobcovu žádost posuzoval nikoliv jako bezpečnou zemi původu, ale zabýval se hodnocením Moldavska z pohledu všech forem mezinárodní ochrany. Neshledal ovšem důvod pro udělení žádné z nich.

VI. Jednání před krajským soudem

16. Ve středu 7. 6. 2023 se před krajským soudem konalo jednání ve věci. Žalobce na jeho nařízení trval. Přesto se k němu bez omluvy nedostavil. Nezúčastnil se ani jeho omluvený zástupce. Proběhlo tedy jen za účasti zástupce žalovaného. Krajský soud neprováděl žádné dokazování, protože ani jeden z účastníků nevznesl důkazní návrhy. Po závěrečném návrhu žalovaného krajský soud odročil jednání za účelem vyhlášení rozsudku na pondělí 19. 6. 2023, kdy rozsudek vyhlásil.

VII. Posouzení věci krajským soudem

17. Žaloba *není důvodná*.
18. Žalobce vznáší námitky, které se podle jeho argumentace týkají azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu a doplňkové ochrany podle § 14 odst. 1 a 2 písm. b) a c) zákona o azylu. Krajský soud se jim bude věnovat v tomto pořadí.

Azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu

19. Podle § 12 písm. b) zákona o azylu cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má.
20. Krajský soud zde musí souhlasit se žalovaným, že žalobcova tvrzení nemají jakoukoliv souvislost s podmínkami pro udělení této formy azylu. Hovoří-li nyní žalobce o bezpečnostní a zdravotní hrozbě, chudobě, nedostatku jídla, přístřeší, zdravotní péče a dalších sociálních služeb, nejsou to tvrzení, z nichž by plynulo, že ho v Moldavsku někdo pronásleduje. Natož aby ho pronásledoval pro některý z pěti uvedených azylových důvodů. To sám ve správním řízení potvrdil.
21. Žalobce také v řízení před žalovaným tvrdil, že nikdy neměl problémy se státními orgány. Odnikud přitom neplyne – a žalobce to ani netvrdí – že by tomu v případě jeho návratu mělo být jinak. Ze zpráv o zemi původu pak neplyne, že by mu státní orgány případně neposkytly vnitřní ochranu. Žalovaný má navíc pravdu, že ekonomické problémy v zemi původu nejsou samy o sobě důvodem pro udělení azylu (viz z poslední doby např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2023, čj. 9 Azs 57/2023-35, bod 10, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2023, č. j. 3 Azs 298/2022-41, bod 7; obojí odkazující na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65, a ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003-43, ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54).
22. Námitka, že žalovaný měl žalobci udělit azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu proto není důvodná.

Doplňková ochrana podle § 14a odst. 1 a 2 písm. a) zákona o azylu

23. Pokud jde o doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu [či čl. 15 písm. b) kvalifikační směrnice], udělí se cizinci, pokud jsou v jeho případě důvodné obavy, že pokud by se vrátil do státu, jehož je státním občanem, pak by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání.
24. Podle krajského soudu tvrzení žalobce nepopisují následky, které by dosahovaly minimálního prahu závažnosti mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení. O mučení žalobce ve své žalobě vůbec nehovoří, zmiňuje „jen“ nelidské a ponižující zacházení. *Nelidským zacházením* se rozumí zacházení, které působí buď „přímo ublížení na zdraví“, nebo „intenzivní fyzické a psychické utrpení“ (rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 1. 6. 2010 ve věci *Gäfgen proti Německu*, č. 22978/05, § 93, 89). *Ponižující zacházení* pak vyvolává u oběti pocity strachu, úzkosti a méněcennosti, které ji mohou ponížit a pokořit a případně překonat její fyzický nebo duševní odpor (rozsudek pléna Evropského soudu pro lidská práva ze dne 18. 1. 1978 ve věci *Irsko proti Spojenému království*, rozsudek pléna, č. 5310/71, § 167).
25. Opět lze zopakovat, že pokud žalobce poukazuje na nijak blíže nekonkretizovanou bezpečnostní a zdravotní hrozbu, chudobu, nedostatek jídla, přístřeší, zdravotní péči a dalších sociálních služeb, nejde o námitky, z nichž by plynulo, že by měl čelit následkům dosahujícím opravdu velmi vysokého minimálního prahu závažnosti, aby se dalo hovořit o nelidském a ponižujícím zacházení. Nic takového neplyne ani ze zpráv o zemi původu, které si žalovaný shromáždil. Žalobce svá tvrzení poté nijak nedoložil novějšími zprávami, které

by zprávy o zemi původu ve spise vyvracely. Jeho velmi obecné a skutkově nepodložené námitky nemohou v tomto směru uspět.

26. Pokud jde o zdraví žalobce, jeho stav by mohl představovat důvod pro udělení doplňkové ochrany [a to navíc podle písm. § 14a odst. 1 a 2 písm. d] jen výjimečně, pokud by dosahoval míry nelidského či ponižujícího zacházení. Doplňková ochrana se totiž bude vztahovat i na případy vážně nemocných osob, „u nichž se lze ze závažných důvodů domnívat, že v přijímající zemi by nedostatek vhodné péče či přístupu k ní představoval skutečné riziko, že se zdravotní stav nemocné osoby vážně, rychle a nevratně zhorší, a to by vedlo k intenzivnímu utrpení této osoby nebo k výraznému snížení předpokládané délky jejího života.“ (rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 13. 12. 2016 ve věci *Paposhvil proti Belgii*, č. 41738/10, § 183, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2022, č. j. 5 Azs 70/2020-103, č. 4326/2022 Sb. NSS, body 47-51).
27. Žalobce v řízení před žalovaným uvedl, že ho bolí pravá ledvina a má v ní kameny. To nepředstavuje natolik závažné onemocnění, které by v Moldavsku mělo vést k vážnému, rychlému a nevratnému zhoršení, způsobujícímu intenzivní utrpení nebo výrazné snížení předpokládané délky života žalobce. Ten to ostatně ani v potřebné míře konkrétnosti netvrdí.
28. Kromě toho judikatura Nejvyššího správního soudu vyžaduje, aby žalobce tvrzenou skutečnost o hrozbě nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, prokázal v rovině „reálného nebezpečí“ mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82). Tím judikatura rozumí, že ve významném procentu případů obdobných situací žadatele dojde k nežádoucímu následku, takže stěžovatel má dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho (viz např. rozsudky ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, či ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70). Tímto směrem žalobce neargumentuje už vůbec. I kdyby tedy hypoteticky žalobce tvrdil, že v Moldavsku může docházet k mučení či nelidskému nebo ponižujícímu zacházení, pak odnikud neplyne, že by mělo reálně hrozit právě jemu. To se mj. týká i množících se případů vražd, které žalobce zmiňuje.
29. Námitka, že žalovaný měl žalobci udělit doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu proto není důvodná.

Doplňková ochrana podle § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu

30. Pokud jde o doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu [či čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice], ta se cizinci udělí, pokud jsou v jeho případě důvodné obavy, že pokud by se vrátil do státu, jehož je státním občanem, pak by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy v podobě vážného ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.
31. Námitky žalobce v mnohém mohou připomínat námitky, kterým se krajský soud věnoval v rozsudku ze dne 21. 2. 2022, č. j. 41 Az 3/2021-54. Tehdejší žadatel, kterého shodou okolností zastupoval tentýž zástupce jako žalobce v této věci, byl z Ukrajiny. Soud jeho žalobu zamítl, protože před vpádem ruských vojsk na Ukrajinu zkrátka ještě jeho námitky neměly své opodstatnění. Ozbrojený konflikt předvídaný zákonem o azylu tam tehdy ještě

nebyl. Jak napovídá datum uvedeného rozsudku, krajský soud ho vydal pouhé tři dny před invazí Ruska na Ukrajinu.

32. Kvůli následné změně okolností jej naštěstí tehdy (včetně rozhodnutí žalovaného) zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 7. 4. 2022, č. j. 8 Azs 55/2022-25. Zlomovým bodem z pohledu práva bylo právě to, že 24. 2. 2022 Rusko zaútočilo na Ukrajinu a nucený návrat žadatele mohl být v rozporu se zásadou *non-refoulement*. Slovy azylového práva mu tedy mohla hrozit ona *vážná újma* v podobě *vážného a individuálního ohrožení života nebo nedotknutelnosti civilisty v důsledku svévolného násilí během mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu* [k výkladu tohoto pojmu viz rozsudky Soudního dvora ze 17. 2. 2009 ve věci C-465/07, *Elgafaji*, či ze dne 30. 1. 2014 ve věci C-285/12, *Diakité*].
33. Žalobci tato vážná újma nyní nehrozí. Není z Podněstří. A konflikt, jaký pro udělení doplňkové ochrany předpokládají citovaná ustanovení a judikatura Soudního dvora, v Moldavsku (naštěstí) zatím neprobíhá. Nic na tom nemění ani nahodilý incident u vesnice Naslavcea, kam se zřítila zneškodněná ruská střela. Nebo další spíše jen ojedinělé incidenty v Podněstří, na něž žalobce poukazuje v žalobě. Byť vznik mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu na území Moldavska (bohužel) nelze zřejmě v budoucnu zcela vyloučit, v tomto momentu tamější situace ještě nespadá do rozsahu čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice a § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Žalobní námitky jsou v tomto směru příliš hypotetické.
34. Krajský soud navíc opakuje, že judikatura na poli § 14a odst. 2 zákona o azylu vyžaduje, aby tu bylo *reálné nebezpečí vážné újmy*. Že dojde k naplnění obav žalobce a *na území Moldavska vypukne konflikt předvídaný § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu*, z něhož by žalobci hrozilo *vážné a individuální ohrožení života nebo nedotknutelnosti*, nyní *reálné* v právě popsaném smyslu *není*. K takovým následkům ještě zkrátka nedošlo. Krajský soud pevně věří, že snad ani nedojde. A nebude se opakovat scénář, jaký se naplnil ve věci řešené rozsudkem ze dne 21. 2. 2022, č. j. 41 Az 3/2021-54.
35. Námitka, že žalovaný měl žalobci udělit doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 1 a 2 písm. c) zákona o azylu proto také není důvodná.
36. Pokud by každopádně došlo k dalšímu zvýšení napětí v daném regionu, které by vyústilo až ve vznik mezinárodního ozbrojeného konfliktu mezi Ruskem a Moldavskem – či dokonce vnitrostátního ozbrojeného konfliktu mezi jednotkami z Podněstří, ovládanými Ruskem, a moldavskou armádou – pak by žalobce měl prostor pro podání opakované žádosti o mezinárodní ochranu podle § 11a zákona o azylu.

VIII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

37. Krajský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl.
38. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.
39. Závěrem krajský soud dodává, že nepřehlédl, jak žalovaný postupoval z hlediska šíře jeho posouzení žádosti žalobce. Žalovaný totiž – aniž by to nějak odůvodnil – nepoužil § 16 odst. 2 zákona o azylu a nezamítl žádost pro zjevnou nedůvodnost, byť žalobce pochází z bezpečné části Moldavska podle § 2 bodu 15. vyhlášky č. 328/2015 Sb. a teoreticky měl podle zmíněného ustanovení zákona o azylu prokazovat, že v jeho případě není Moldavsko

bezpečnou zemí původu. Zástupce žalovaného při jednání potvrdil, že jde o novou praxi žalovaného v reakci na válku na Ukrajině. Krajský soud tento postup vítá.

40. Plný přezkum žádosti o mezinárodní ochranu a zaměření se na individuální okolnosti azylového příběhu žadatele, jak to proběhlo v této věci, je vždy lepší, než „rozřazování“ žadatelů podle země jejich původu na ty, kterým se dostane právě plného přezkumu jejich žádosti, a na ty, kterým ne. Je to velmi sporné z pohledu čl. 3 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, která zakazuje diskriminaci na základě země původu. Ve výsledku se u těch, kdo pochází z bezpečných zemí původu vypočtených ve vyhlášce, neposuzuje (i v soudním přezkumu) jejich individuální azylový příběh, ale jen to, zda z obecných důvodů (ne)spadají do té které škatulky. Přitom plný přezkum žádosti zaměřený na individuální azylový příběh nemusí být o tolik náročnější, jak ostatně tato věc ukazuje. Současně dává průchod všem relevantním právům žadatelů o azyl. Proto by krajský soud kvitoval, pokud by žalovaný takto procesně postupoval i do budoucna.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát.

Brno dne 19. června 2023

Martin Kopa, v. r.
samosoudce